

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

Till dig som är 13–14 år - Information och samtycke

*Möjligheter och utmaningar med digital online-undervisning för barn med hörselnedsättning:
Vad kan vi lära oss av erfarenheterna från covid-19-pandemin i tre nordiska länder?*

Hej!

Vi vänder oss till dig som är 13–14 år, både med och utan någon form av hörselnedsättning. Vi vill fråga om du och din förälder vill vara med i ett forskningsprojekt? Om ni väljer att vara med så kommer vi ställa några frågor till er via ett frågeformulär. Med det här brevet vill vi berätta lite mer om hur det är att vara med.

Vad handlar forskningsprojektet om och varför gör vi det här?

Digital undervisning fick en allt större roll under och efter covid-19-pandemin. Frågorna som ni kan svara på är en del av ett forskningsprojekt där vi vill studera vad som kan vara bra och vad som kan vara dåligt med digital undervisning i skolan, beroende av ens hörsel. Vi vill även studera hur digital undervisning hänger ihop med hur det går i skolan, hur man mår och hur man har det med kompisar.

När skolorna stängde ned så behövde elever och lärare snabbt ändra på skoldagarna. Att få gå i skolan online var ett sådant sätt. De nordiska länderna har gjort lite olika där vissa hade mycket undervisning online, och andra lite. Idag har de flesta skolor i Sverige gått tillbaka till att enbart ha lektioner i skolan, men det verkar som att digitala undervisning i skolan har fått en större plats efter pandemin, inte minst för när man ska studera eller arbeta som vuxen, där digitala verktyg är vanliga.

Äldre barn och ungdomar med olika grader av hörselnedsättning påverkas på olika sätt, och när man inte kan prata ansikte mot ansikte så kan det bli jobbigare för en. Vi tycker att det är viktigt att börja titta på hur en allt större digital förändring i samhället med ett mer digitaliserat sätt att prata med varandra kommer påverka de som hör sämre, både på ett bra och ett dåligt sätt. Det är också viktigt för att kunna hjälpa både de som bestämmer hur det ska

vara i skolan, och för de som jobbar i skolan med att göra det bättre i skolan när man har en hörselnedsättning.

I forskningsprojektet vänder vi oss till er äldre barn och ungdomar från hela Sverige som är 13 - 19 år gamla, som går i högstadiet eller gymnasiet med eller utan någon form av hörselsättning, och era föräldrar. Vi försöker nu nå er via mottagningarna som hjälper med frågor om hörsel, skolor, specialpedagoger och intresseorganisationer som ni kanske har kontakt med. Vissa utav er kontaktar vi genom era föräldrar. Vi vet inte innan vem eller vilka som kan tänkas vilja vara med.

Vilka är vi som gör forskningen?

Vi som gör forskningen i Sverige är dr. Marek Meristo och doktorand Sara Szepanski. Vi jobbar som forskare på Psykologiska institutionen vid Göteborgs universitet och har studerat barn och ungdomar i många år. Studien är en del av ett nordiskt forskningsprojekt där vi arbetar med dr. Nina Jakhelln Laugen vid NTNU (Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet) i Norge och prof. Kerttu Huttunen vid Uleåborgs universitet i Finland.

Hur går studien till?

Om ni väljer att vara med så kommer du och föräldern få varsin länk som gör så att ni kan svara på frågorna online. Om ni hellre vill få frågorna skickade till er i pappersformat så går det också bra. Det tar ungefär 25 minuter att svara på frågorna och det räcker att en förälder svarar på frågorna. För att du som är under 15 år ska kunna få vara med så behöver båda föräldrar säga ja. Det kan de göra när de går in på länken vi skickar till er.

Frågorna till dig som ungdom kommer handla om den digitala miljön i skolan och hur du tycker det är. Vi kommer även fråga om mobbning, vad du tycker du är bra på och vad du tycker du är mindre bra på. Vi kommer även fråga om hur du mår. Att vi ställer de här frågorna är vanligt i forskning om hörsel, då det ibland kan vara lite svårare med situationer som är sociala om man hör sämre.

Frågorna till din förälder handlar om din hörsel, ditt språk, vilka språk du har runt dig och hur det går för dig i skolan. Det är även frågor om hur det funkar för dig att prata eller teckna med andra och hur din förälder tycker att du mår. Det här är vanliga frågor när man forskar om just hörsel.

Efter att man är klar med frågorna kan man vara med i en utlottning av så kallade superpresentkort (4 x 1000 kr) - som tack för att man tog sig tid att hjälpa oss med vår forskning. Om man vill vara med så får man fylla i sina kontaktuppgifter igen, då vi gör så att

man inte vet vem som är vem när ni svarar på frågorna online. Efter att alla som är med i studien är klara med att svara på frågorna, så kommer vi göra en lottning. Vi kommer även fråga om vi får höra av oss till er igen om vi gör en studie till.

Finns det några risker med att vara med?

En del kan tycka att det är lite jobbigt att svara på frågor som handlar om hur man har det och hur man mår, och vad man är mer eller mindre bra på i sociala sammanhang. Om en fråga känns jobbig så har du rätt att låta bli att svara på frågan och du kan närsomhelst sluta svara på frågorna, utan att berätta varför. Vi som ansvarar för projektet har arbetat i flera studier med barn och ungdomar och är vana vid att det dyker upp frågor. Om du eller din förälder har tankar om studien får ni gärna höra av er till oss.

Finns det några fördelar med att vara med?

Det innebär inte några direkta fördelar med att vara med i projektet. Däremot kan de svar som ni ger hjälpa oss forskare att förstå mer om vad som är viktigt att tänka på för att undervisning ska fungera på ett bra sätt för personer med hörselnedsättningar.

Vad händer med dina uppgifter?

I början så samlar vi in de uppgifter (som exempelvis namn, mejl och telefonnummer) ni delar när ni anmäler intresse, för att kunna skicka ut mer information och för att kunna veta vilken förälder och vilken ungdom som hör ihop. I själva frågeformuläret kommer vi spara den information du och din förälder lämnar där. Vi har hårda regler för säkerhet så att ni ska känna er trygga. Så fort ni har svarat på frågorna så kommer svaren att lagras säkert på Göteborgs universitet. Ingen annan än vi som har behörighet i projektet kommer att kunna se era svar.

Forskningsmaterialet förvaras så att ingen som inte får kommer kunna se eller jobba med det. Data sparas i minst 10 år efter att projektet är klart för att göra det möjligt att granska det. Eventuell gallring av forskningsdata sker därefter utifrån bestämmelserna i Arkivlag (1990:782). Den rättsliga grunden för behandlingen av personuppgifterna är enligt EU:s dataskyddsförordning, se artikel 6 i EU:s dataskyddsförordning, att forskning som utförs av statliga universitet och högskolor och andra myndigheter normalt är en uppgift av allmänt intresse.

Hur hanterar vi frågor om etik?

Att vara med i studien är frivilligt och man kan när som helst säga att man inte vill vara med längre. Det är bara vi som jobbar med projektet som ser svaren på frågorna. När vi visar resultaten från studien så kommer det inte att gå att identifiera enskilda personer, det betyder

att man inte kan veta vem som har svarat på frågorna.

Vem är ansvarig och till vem kan du vända dig om du har frågor?

Den som är ansvarig för studien och för personuppgifterna (det kallas Forskningshuvudman) är Göteborgs universitet. Ansökan är godkänd av Etikprövningsmyndigheten, diarienummer för prövningen hos Etikprövningsmyndigheten är **2022-05858-01**. Enligt EU:s dataskyddsförordning har du rätt att kostnadsfritt få ta del av de uppgifter om dig som hanteras i projektet, och vid behov få eventuella fel rättade. Du kan också begära att uppgifter om dig raderas samt att behandlingen av dina personuppgifter begränsas. Rätten till radering och till begränsning av behandling av personuppgifter gäller dock inte när uppgifterna är nödvändiga för den aktuella forskningen. Kontaktperson är docent Marek Meristo (marek.meristo@psy.gu.se, 031-786 16 44). Kontaktuppgifter till dataskyddsombud vid Göteborgs universitet är dataskydd@gu.se. Om du är missnöjd med hur dina personuppgifter behandlas har du rätt att ge in klagomål till Datainspektionen, som är tillsynsmyndighet.

Om du eller en förälder har frågor om studien får ni gärna höra av er till Sara Szepanski som är den som kommer vara ansvarig för att samla in svaren på frågorna.

Sara Szepanski, doktorand
Göteborgs universitet, Psykologiska institutionen
Haraldsgatan 1
413 14, Göteborg
sara.szepanski@psy.gu.se
031-7866771

Vill du komma i kontakt med ansvarig forskare för projektet så är det docent Marek Meristo.

Marek Meristo, docent
Göteborgs universitet, Psykologiska institutionen
Haraldsgatan 1
413 14, Göteborg
Marek.meristo@psy.gu.se

Genom att ge ditt samtycke bekräftar du att:

Jag har fått information om studien och har haft möjlighet att ställa frågor. Jag får behålla den här informationen.

